

Mukaana a Poole wu a myele kundaa basi KORENTE OSOMO

Wu me mukaana wu muke wu ósono Poole kundaa bakeretyē baba ku bvulu lili Korente. Munsa mukaana wu átswama sono nde bo, Poole ályele bo ti nde áli a nzala a oyimono bo. Nde áluomo boho si mu otolo bikaba mpaala bagweghe bye kundaa banga-a-kana baba ku Yerusaleme. Nde ákatsimi ti ndeme akala aayigwolo bye, lo nde ka ágyene oko o. Buulu nde ka ágyene oko o, ligyughu bu óluru mandagha: Timote áli mu okagye ku Korente, mu nzili, nde ágyughu mansia mama nzya-nzyara a bakeretyē baba oko. Lo mansia mammo ka máli ma mabwe o. Nde ágyughu ti ndaama a ba-Dzwife áli bagyene ku Korente, ya bo bákalu ndagha nkimi yi a lisobo ya Ndagha yi Mbwe yi óluo Poole nsomo oko. Ba-Dzwife babo bákalyele si ti Poole ka áli ntumu a Kriste wu a ngan̄ma o. Timote bu ayabvughuru, ályele mandagha mammo kundaa Poole ya Poole ányoō ku olagha. Me mu obo nde ágwolo munkana wu osono bo mukaana mpaala asuo bo bitsimi bi nde, ya alyele bo mu emakye nde ágwene oyimono bo. Munsa mukaana wu Poole ályele bo ti nde li ntumu a Kriste mu ngan̄ma, mu kuulu oli ya lisobo mu efa ki aakasala nde ya bu ookalu babake nzili a Mfumu. Me mu obo bantum baba mpya bo bákabele nde. Nde ányoō mu kuulu basi-Korente báli ku engulu kii

ba baakabele nde. Nde áfirilyele bo basa mukama mu otolo bikaba mpaala babaha banga-a-kana baba ku Yerusaleme. Nde ábwehe ti nde li a nkini etsimi ki oyimono bo, mpaala nde alyele enganma kundaa babo bali nkini kunsá masumu o. Kala ti Poole ákasa epini mu olyele ti nde li ntumu mu nganma, mu kuulu nde ákadzyi ti baara basoolo Nsia yi Mbwe, ya basoolo si ti Yiisu li Mfumu.

Bu me bu baakakaba mukaana wu:

- Poole gwi Basi Korente mamboro ya bvurulu matuono kundaa Nzaami (1.1-11).
- Esala e ntumu kundaa banga-a-kana (1.12–2.17).
- Odzyi nganda bwunu a bu odzyi bihi Kriste (3.1–7.16).
- Libaha kundaa baweke (8.1–9.15).
- Poole lyele ti nde li ntumu mu enganma (10.1–13.10).
- Mamboro mama masini (13.11-13).

Mamboro

¹ Me Poole, ntumu a Kriste-Yiisu mu waa li Nzaami. Ya Timote ndughu mu kana a bihi a be, me nsono mukaana wu kundaa libwunu li Nzaami li lili mu bvulu lili Korente, ya kundaa baara ba Nzaami ba bali mu etsulu e nsie kyehehe kii Akayi.

² Nyaã bwehe ya edzuunu bi bifi kundaa Nzaami Taara a bihi-a-be ya kundaa Mfumu Yiisu-Kriste bikala ya be!

Poole bvurulu matuono kundaa Nzaami

³ Masyighi kundaa Nzaami, Taara a Mfumu a bihi a be Yiisu-Kriste, Taara nga-a-nyĩ ya Nzaami nga-a-mpama yohono!

⁴ Nde aakagwa bihi mpama mu mpara a bihi yohono, mpaala bihi likughu okagwa mpama kundaa babo bwohono ba bali mu mpara, mu mpama yi liikabagha bihi bameme kundaa Nzaami.

⁵ Mu kuulu, bwunu a bu oli mpara a Kriste yi alagha mu bihi, bwunu obo si mpama a bihi yiikakala yi alagha mu Kriste.

⁶ Kala ti bihi lili mu mpara, me mu ogwa be mpama ya okwulu o be. Kala ti bihi liibagha mpama, me mu nkooro a mpama a be, yi aakasa ti be likakuru mukolo mu mpara gyini oyo yi liikakwumu bihi si.

⁷ Ya emiini e bihi mu nkooro a be eli a mpini, mu kuulu bihi lisoolo ti be bu likaba mpara a bihi, behe si lili a mpama emõ ya bihi.

⁸ Mu kuulu, bandughu mu kana, bihi ka lidzyi o ti be ligwene osoolo kimini li límono bihi ku etsulu e nsie kii Adzi: Bamwehẽ bihi kimini li lilagha, kimini li libvulu mpini a bihi, ya bihi ka lífirisyli a emiini o ti sa likala baba mweẽ.

⁹ Lo mu mikolo, bihi bameme áli liisoolo ti bihi sa likpa. Mpaala linyaã osa kana mu bihi bameme, lo mu Nzaami wu aakasiili ba bápki mu lipfu.

¹⁰ Me nde áakwulu bihi mu lipfu lili obo ya akala aakwulu bihi mu lo. Eẽ, bihi lili a emiini e bihi mu nde, ya bihi lili a emiini ti nde akala aafirikwulu bihi.

¹¹ Be beme si lili mu okabaha bihi, bu likasamana mu bihi. Me obo, bwehe bu lígyagha

bihi mu nkooro a nsamana a baara balagha, buukala ndagha yi oobvurulu baara balagha matuono kundaa Nzaami mu bihi.

Poole sobo bitsimi mu midzye mi nde

¹² Mu kuulu ndagha yi lili a bihi mutwunu me bumpughulu bu likyi li liikabili mu mikolo mi bihi. Bihi liidzyara mu nsie, emvulu-ngughu na busu bu be gwene a ligwagha, ya mu bunsumu bi biikafa kundaa Nzaami. Ka oli mu bunsughu bu baara o, lo mu bwehe bu Nzaami.

¹³ Bihi ka lili mu ofirisono be ndagha nkimi o, na yulu a mi lili mu okatala ya okabaghala be. Ya me nsimi ti be tumu ligyighili obaghala,

¹⁴ bwunu a bu liibaghala be ndaama ti: Bihi lili ndagha yi likughu okoboro be ntulu, bwunu obo si be liikala mutwunu a bihi mu etsughu e Mfumu a bihi a be Yiisu.

¹⁵ Ya buulu me áansi mukolo mu ndagha oyo, me áandi a etsimi ki ogyamono be, mpaala na aangya me, me ngwa be esee mu sa lili ywolo,

¹⁶ ya me mara kundaa be, me áandzyi ogye ku etsulu e nsie kii Masedwane, ya na nseele, me bu mara ku Masedwane, me ali aandzyi ogyabvughuru kundaa be. Mpaala be ligwa bi bifaana mu midzye mi me ku etsulu e nsie kii Yude.

¹⁷ Me bu aangwene okuhu munkaana wu, odzyi olyele ti me ka aakankuhu mandagha ma aakankuru me o? Bu odzyi olyele ti bitsimi bi aankuru me bili bibi embwuru, mpaala mu me mu sa limo okala a «Eë» ya «Pele»?

¹⁸ Nzaami mpughulu a me: Ndagha yi liilyele bihi kundaa be ka yili «Eë» ya «Pele» o.

¹⁹ Mu kuulu Mwana a Nzaami, Yiisu Kriste, wu lĩsala bihi nsia kundaa be, me, Timote ya Silibvẽ, ka áli «Eẽ» ya «Pele» o. Lo mu nde matala mwohono óli yini a «Eẽ»!

²⁰ Mu kuulu misiini mi Nzaami myehene mu Yiisu mili yini a «Eẽ». Me mu obo bihi liikalyele mu nde «Aamene» mu ogwa nsia kundaa Nzaami

²¹ Munde wu aakagwa bihi ya be mpini mu Kriste, ya wu áaswolo bihi mu okala baba ndaa nde, me Nzaami.

²² Nde ási bihi si enyeme e nde ya átwulu Mufulu a nde mu mikolo mi bihi ti anga esughu mu bi aagwa nde bihi.

²³ Nzaami li mpughulu a me, nyaã nde adzwa me, kala me mpfiri. Me ka áyambvughuru ku Korente o, mu kuulu be linyaã omono mpara.

²⁴ Bihi ka lili mu okasagha okwighi be mi lifaana osa kana o. Lo bihi lili mu okasala emõ ya be mu esee e be buulu be liigyighili ogwama mu kana,

2

¹ Mu obo, me aangwolo munkana wu ogwene ofiriyamono be ñaala oli a nkini minyoõ.

² Mu kuulu, kala ti me meme ndi mu okasohobo be mu minyoõ, lo nande aagwa me esee, kala ti ka oli munde wu áansohobo me mu minyoõ o?

³ Me aansono be mandagha ma mpaala ña akala aangya me kundaa babo ba bakaagwa me esee, me nyaã okala a minyoõ. Me ndi a kana ti: Esee e me eli kii ndaa be, be bwohono.

⁴ Me aansono be kunsu kimini li lilagha, me ándi ya nyĩ mu mukolo ya mansana ma malagha. Ka mu ogwa be minyoõ o, lo mu kuulu be lisoolo dzyi li lilagha li ndi a me mu be.

Osa mbwuru wu aasi bubi kolokolo

⁵ Kala ti mbwuru ña kara li be aagwi bana minyoõ, ka oli me nde aagwi minyoõ o, lo be bwohonono nde aagwi minyoõ. Mu ogwene osa mawala, me nkughu olyele ti ka kundaa be bwohonono o, lo yini a kundaa ndaama a baara mu be nde aagwi minyoõ.

⁶ Masyeme ma oogwi nde baara balagha, maakughu.

⁷ Mu bu, lifaana osa nde kolokolo ya ogwa nde bukyini, mfangolo nde mono mpara mu minyoõ mi milagha.

⁸ Mu obo, me ngwi be mpama mu osuo nde ti be lidzyi nde.

⁹ Mu kuulu me aansono behe si mu osoolo mu bigyeele kala ti be lili a bintamana mu mandagha mwohonono.

¹⁰ Lo mbwuru wu liisa be kolokolo, mehe si sa nsa nde kolokolo. Kala ti me aansu mbwuru kolokolo mu ndagha nga mō, me mu nkooro a be me aansu kolokolo ña nkulu a Kriste,

¹¹ mpaala Satana anyaa opfiri bihi, mu kuulu bihi ka liidzimini bitsimi bi nde.

Poole ku Torowase

¹² Mu matala ma áyinto me mu bvulu lili Torowase mu otsala Nsia yi Mbwe yi a Kriste, ngu okala ti Mfumu ágwi me nzili,

¹³ mufulu a me ka áli mu edzuunu o, mu kuulu me ka ámono Tite ndughu a me mu kana

o. Me mu obo me ábulunsihi bo ya ángyene ku Masedwane.

Olughulu mu Yiisu-Kriste

¹⁴ Me ndi mu okabvurulu matuono kundaa Nzaami, mu kuulu matala mwohono nde aakabiri bihi mu olughulu o nde mu Kriste, ya wuulu mu bihi aakatsala mpihi a ligyahaba li nde mu bibini byehene.

¹⁵ Mu kuulu bihi lili kundaa Nzaami mananaase ma Kriste mama mpihi yimbwe ŋa kara li baara ba baabvwughu, ti anga ŋa kara li baara ba bali mu okagye ku opfighili o bo.

¹⁶ Kundaa bana, mpihi a lipfu yi aakabiri ku lipfu, kundaa babake, mpihi a laama yi aakabiri ku laama. Ya nande kughu osa esala kii obo?

¹⁷ Mu kuulu bihi ka lili ti anga baara babake ba baakabuluta nkaala mu ndagha a Nzaami o. Lo bihi liikabulubili mu bunsumu mu nkwumu a Nzaami, ŋa busu bu Nzaami ya mu Kriste.

3

Basala baba ogwihini ku onyaghara

¹ Bunu, be bu litsimi ti bihi omoŋono liisagha ofirimoŋono mu bihi bameme? Bwunu we bihi nzala a osuo be mikaana mi miigwa be muswa mu obwana a bihi, ti anga bu ookasa baara babake, bwunu we oluomo be mye?

² Me be lili mukaana a bihi, mukaana wu básono munsa mukolo a bihi, wu basoolo ya wu ookataŋa baara bwohono.

³ Mu enganma, be lili mukaana a Kriste wu ásono nde mu nzili yi esala e bihi. Nde ka li

mukaana wu básono mu laã o, lo wu básono mu Mufulu a Nzaami wu a mweẽ, ka ña yulu a bipa bi mameẽ o. Lo ña yulu a misunu, mu mikolo mi be.

⁴ Ekye me emiini ki lili a bihi mu Nzaami mu nzili a Kriste.

⁵ Ka oli mu mpini a bihi bameme bihi likughu osa esala kii obo o. Lo mpini a bihi yi osa esala ki, yiikafa kundaa Nzaami.

⁶ Me ndehe si aagwi bihi mpini mu okala basala baba ogwihini ku onyaghara. Ogwihini kuulu ka oli kunsu litumu li mukaana a Mikyene o, lo kunsu litumu li Mufulu. Mu kuulu mukaana a Mikyene aakadzwa, lo Mufulu a Nzaami aakagwa laama.

⁷ Esala Mikyene ki básono ña yulu a bipa bi mameẽ, ébiri ku lipfu. Ankoho, kye éli a nsia yiili baana ba Isarayeke ka báleene otuunu mihi mu okehene edzili e Moyidze o, ki ékasehene mu nsia oyo, ngu okala ti nsia me yili yini a yi a mana matala.

⁸ Bunu-abo esala ki Mufulu eegwene obvulu a nsia?

⁹ Esala kii okehe baara mukakana a lipfu éli a nsia, bunu a bo esala kii osa baara bunsumu egwene obvulu a nsia?

¹⁰ Ya mu nkooro a nsia yibvulu bunene oyo, bibye bi bágwí nsia ka bíbagha nsia o.

¹¹ Mu kuulu, kala ti bilogho bi bigwene okagyili bíbagha nsia, mu obo bilogho bi biikagyili matala mwohono sa bibvulu a nsia.

¹² Bu lili a emiini kii obo, bihi ka lili a bwomo o.

¹³ Bihi ka liikasa bu ósi Moyidze o wu áakafughu edzili e nde mu mupa a eko, mpaala basi Is- arayeke banyaã omono masini ma osehene o nsia oyo yi a mana matala.

¹⁴ Lo mayele ma bo másughu ya bo ka bakughu obaghala. Mu kuulu, tee mu etsughu kii lolo, ña baakatana bo mikaana mi ogwihini ku okulu, mupa a eko munde nkini li mu bitsimi bi bo. Nde ka bámaha o, mu kuulu yini a mu Kriste nde akala aadzimini.

¹⁵ Tee mu etsughu kii lolo, ña baakatana mikaana mi Moyidze, oli a nkini mupa eko wu aakafughu bitsimi bi bo.

¹⁶ Lo ti bu basono: «Ña baakakaghala kundaa Mfumu, mupa eko nde aakamara».

¹⁷ Ankoho Mfumu me Mufulu, ya ña ebini ki oli Mufulu a Mfumu, me oño bunyanyaã buli.

¹⁸ Bihi bwohono ba lili a bidzili bi bágwene ofughu mupa eko, liikasu nsia a Mfumu ti anga bu ookasu etalatala, bihi liikagwolo buke-buke efa e nsia nde yibvulu olagha. Ekye me esala ki ookasa Mfumu wu li Mufulu.

4

Busini munsa mayughu ma bámyene mu mub- weẽ

¹ Mu obo, buulu Nzaami, mu nkooro a ngebe a nde, ágwi bihi esala ki obo, bihi ka ligwene a bukyini o.

² Bihi liibihi mandagha mama bupfiri ma baakasa mu ensweghe, bihi ka liikadzyara kunsa mayele ma mabi o, ya bihi ka liikasobo ndagha a Nzaami o. Lo bihi liikasu enganma ña nkulu

a Nzaami, liikasa ti nswe mbwuru atala ndeme, kala ti mu nkwumu a Nzaami bihi liikasala bwunu we pele.

³ Kala ti Nsia yi Mbwe yi liikatsala bihi yili yi basweghe, yo yili yi basweghe kundaa babo ba bali mu okagye ku odzimini,

⁴ kundaa baara ba baakabihi osa kana. Satana, nzaami wu a nsie yi aamana mayele ma bo, mpaala bo banyaã omono osehene o nsia a Nsia yi Mbwe yi a Kriste, wu li efaana e Nzaami.

⁵ Mu kuulu, bihi ka liikabulutsala nsia a bihi bameme o, lo bihi bu liikabulutsala nsia ti: Yiisu-Kriste li Mfumu, ya bihi bameme lili basala ba be mu nkooro a Yiisu.

⁶ Mu kuulu Nzaami wu áalyele ti: «Nyaã kunsa mpyibi yi a laña-laña otsyeme osehene», ndeme aasehene munsa mikolo mi bihi, mpaala ligyhaba li Nsia a Nzaami lisehene ña yulu a edzili e Kriste Yiisu.

⁷ Lo bihi liikabulubiri busini bu, munsa mayughu ma bámyene mu mubweẽ, mpaala lileene li libvulu bunene li, likala lili Nzaami, lo ka lili ndaa bihi o.

⁸ Baakaswehẽ bihi mu mangulu mwohonon, lo ka baapweene bihi o. Bali mu okagwa bihi nzalamweẽ, lo emiini e bihi ka eefi o.

⁹ Baakamwehẽ bihi kimini, lo Nzaami ka aanyaghala bihi o. Baakabwihi bihi ña nsie, lo ka baadzwi bihi o.

¹⁰ Matala mwohonon, ya mu bibini byehene nsihi a lipfu yíli ya bihi ti bu yíli yo mu Yiisu, mpaala bumweẽ bu Yiisu si bumonono mu nyuru a bihi.

¹¹ Mu kuulu, bihi ba lili mweẽ, matala mwohono bali mu okatyeghe bihi mu lipfu mu nkooro a Yiisu, mpaala bumweẽ bu Yiisu si bumonono mu nyuru a bihi yi aakakpa.

¹² Obo me buulu, lipfu liikasala mu bihi, mpaala bumweẽ busala mu be.

¹³ Ya buulu bihi-a-be liikadzyara mu Mufulu wuunu munde wu a kana, ti básono ti: «Me aansì kana, me mu obo me aambili», bihi si liikasa kana, me mu obo bihi liikabili.

¹⁴ Bu lisoolo ti munde wu áasiili Mfumu Yiisu mu lipfu sa asiili bihi si mu lipfu emõ ya Yiisu, ya nde sa asa ti bihi ya be likala ña nkulu a nde.

¹⁵ Mu kuulu, me mu bubwe bu be mandagha mwohono mamò mali mu okabwa mu bihi, mpaala bwehe bupfini mu baara balagha, ya ti baara balagha babvurulu matuono mu ogwa Nzaami nsia.

Okala a bukyini bu bulagha matala mwohono

¹⁶ Me mu obo bihi ka liikakolo o. Ya ngu okala ti manyuru ma bihi mali mu okabyi buke-buke, mufulu a bihi li mu okakighiri munyaghara nswe etsughu.

¹⁷ Mu kuulu mpara yi lili mu okamono bihi mu matala ma, yili mu oluru ya yilene. Yo ka yifaana si ema ya nsia yinene o, yi a mibvu ya mibvu. Ankoho yo yili mu okagyighili bihi nzili yi obagha nsia oyo.

¹⁸ Mu obo, bihi ka liikasa mukolo mu bilogho bi biikamonono mu mihi o, lo bihi liikasa mukolo mu bibye bi biigwene okamonono mu mihi. Mu kuulu bi biikamonono mu mihi, bili bibi mana

matala, lo bi biigwene okamonono mu mihi, bili bibi mibvu ya mibvu.

5

¹ Mu kuulu, bihi lisoolo ti, kala ti nyuru a bihi yi a na nsie, yiili ti anga ebvulu yitsanama, bihi lili a nzo yi mibvu ya mibvu mu mayulu, yi otwu Nzaami, nzo yiili ka oli baara baatwu o.

² Ya mu matala ma, bihi lili mu okakunju, mu okakebe mu dzyi li lilagha mu olaha binkuru mu nyuru a bihi yi a mayulu.

³ Mu enganma bihi limana olaha binkuru me, Nzaami ka afirimono ti bihi lili mpene o.

⁴ Mu kuulu, mu matala ma lili bihi nkini munsa nyuru yi a na nsie, bihi lili mu okakunju ti anga baara ba bali mu okabiri leme. Ka mu kuulu ti bihi lidzyi okpa mu obihi nyuru yi a na nsie o, lo bihi lidzyi olaha binkuru mu nyuru yi a mayulu, mpaala laama lidzahaba bi biikakpa.

⁵ Ya me Nzaami aagyighili bihi mu okala a bumweẽ baba obo, nde wu aagwi bihi Mufulu wu a Ngili a nde ti anga kaba lili nsomo mu bilogho bi asiini a nde bihi.

⁶ Mu obo, matala mwohono bihi liilwulu mu bukyini, bu lisoolo ti matala mwohono ma liikala bihi munsa nyuru yi, bihi lili la ya Mfumu.

⁷ Mu kuulu bihi mu kana liikadzyara, lo ka mu mi liikamono o.

⁸ Nganma, bihi liilwulu mu bukyini ya lili mu okamono ti obvulu bubwe mu okala la ya nyuru yi, mu okala kundaa bihi, bele ya Mfumu.

⁹ Me mu obo si bihi liikasagha yini a ndagha mō: Ogwa Mfumu esee, ngu okala ti bihi lili mu

okagyili mu nyuru yi a nsie, bwunu we bihi lisihi yo.

¹⁰ Mu kuulu bihi bwohono lifaana otemene na nkulu a mbala a muyala a Kriste, mpaala nswe mbwuru agyagha mufuru wu mandagha mwohono ma ágyighili na áli nde mweë na yulu a nsie, ma mabwe bwunu we ma mabi.

Obvughu baara ya Nzaami mu Kriste

¹¹ Mu obo, bu lisoolo bunu ogwa Mfumu budziri odzyi olyele, bihi lili mu okasagha opeene a baara babaghala ti Nzaami yighili osoolo bihi. Me ndi a emiini ti behe si lisoolo bihi mu mikolo mi be.

¹² Bihi ka lili a nzala a ofirikala a masyighi kundaa be o. Lo bihi lili mu okagwa be mpeene mu okala a mutwunu mu bihi, mpaala be libagha yi liigwa mvuru kundaa ba bali a masyighi mu mandagha ma maakamonono mu mihi, lo ka mu ma mali munsu mukolo o.

¹³ Mu kuulu, kala ti baara bali mu otsimi ti bihi ayi banga-a-lala, me mu osyighi Nzaami. Kala ti bihi lili nsiili, me mu ndaana a be.

¹⁴ Mu kuulu, dzyi li Kriste lili mu okatsiini bihi mu otsimi ti: Yini a mbwuru mumõ áakpi mu nkooro a baara bwohono, ya me mu obo, baara bwohono baakpi.

¹⁵ Ya kala ti nde ákpi mu nkooro a baara bwohono, mu kuulu baara ba bamweë banyaã ofirikala mweë mu bomo, lo mu nkooro a mbwuru munde wu áakpi ya ásighili mu lipfu mu nkooro a bo.

¹⁶ Me mu obo, obaana matala ma, bihi ka lifirisoolo mbwuru mu efaana kii mbwuru o. Ngu

okala ti bihi liisoolo Kriste mu efaana kii mbwuru, lo mu matala ma bihi ka lifirisoolo nde obo o.

¹⁷ Mu obo, kala ti mbwuru li mu Kriste, nde li ebuo ki enyaghara, mandagha ma makulu maaluru, mandagha mwohono ayi ma manyaghara.

¹⁸ Ya mandagha mwohono mamu maakafa kundaa Nzaami, nde wu aabvurulu ogwihini ya bihi mu Kriste, ya wu aagwi bihi esala kii okabvurulu ogwihini na kara li baara ya nde.

¹⁹ Mu kuulu, mu Kriste Nzaami ábvurulu ogwihini na kara li ndeme ya nsie, gwene a otaã bubi bu baara, ya otwulu mu bihi ndagha a nde yi a obvurulu ogwihini.

²⁰ Mu obo, bihi lili bimbala mu nkwumu a Kriste, ya me mu bihi Nzaami ndeme ali mu okata be mbili. Mu nkwumu a Kriste, bihi libuono be: Nyaã be likihi obvurulu ogwihini ya Nzaami!

²¹ Kriste wuulu ka áli a masumu o, Nzaami ási Nde nga-a-masumu mu nkooro a bihi, mpaala mu nde, bihi likala baara ba bunsumu bu Nzaami.

6

¹ Buulu bihi lili mu okasala emõ ya Nzaami, bihi lili mu okagwa be mpama, mpaala bwehe bu Nzaami bu lígyagha be bunyaã okala ba bubwunu.

² Mu kuulu Nzaami ályele ti:
«Mu matala ma mabwe, me aangyughu we,
ya mu etsughu kii obvwughu, me aambaha we.»
Ankoho, matala ma mali mama nkara a bubwe.
Lolo li me etsughu kii obvwughu.

Basala ba Nzaami

³ Bihi ka lidzyi ti mbwuru akubu kya mu ndagha nga mō mu nkooro a bihi o, mpaala banyaã obagha ebili mu esala e bihi.

⁴ Lo mu mandagha mwohono, bihi bameme liikasagha osuo ti bihi lili basala ba Nzaami. Mu obo, bihi lili a mukama wu alagha mu okuru mukolo mu mpara, mu kimini, mu minyoõ,

⁵ mu nswa-nswa, mu maboloko, mu mpaatsala, mu bisala bibi mpini, mu okakeele, mu okuru nswele mu bala,

⁶ mu okakala baba tse-tse, mu ligyahaba, mu okuru mukolo mu okebe, mu bubwe, mu Mufulu a Ngili, mu dzyi lili nganma,

⁷ mu oluo ndagha yi enganma, mu lileene li Nzaami, mu bidzwana bibi bunsumu mu odzwana bwunu we mu okala bihi,

⁸ munsa nsia ya munsa budzwa, munsa nsia yi mbi ya yi mbwe. Ngu okala ti baakatsimi ti bihi lili banga-a-mpya, lo bihi lili banga-a-enganma.

⁹ Ngu okala ti baakalyele ti ka basoolo bihi o, lo bihi lili baara ba bagyighili osoolo. Ngu okala ti baara baakalyele ti bihi lili mu okpa, lo bihi lili nkini mweẽ. Ngu okala ti bali mu okakaha bihi nswa-nswa, lo nkini baadzwi bihi o.

¹⁰ Ti anga baara ba bali a minyoõ, lo bihi lili kunsa esee matala mwohono. Ti anga bawele, lo bihi liikagwa baara balagha busini. Ti anga baara baala ka bali a elogho, lo bihi lili a bilogho byehene!

¹¹ Bihi liibili kundaa be basi Korente, mu bunya-nyaã, mikolo mi bihi mili bwaha wagha-laa.

¹² Bihi ka likuru be mikolo mi bihi o, lo beme liikuru bihi mikolo mi be.

¹³ Mu obo, linyaã me mbili kundaa be ti anga kundaa baana ba meme, behe si lidzubulu bihi mikolo mi be waghala!

Nzo a Nzaami wu a mweẽ

¹⁴ Ka lisa endughu ya baara ba baagwene okasa kana o. Mu kuulu, nki emvununu ekughu okala ña kara li bunsumu ya bubi? Nki bumõ bukughu okala ña kara li otsyeme ya mpyibi ya laña-laña?

¹⁵ Nki ogwihini oli ña kara li Kriste ya Dyabulu? Nki endughu ekughu okala ña kara li nga-a-kana ya wu gwene a kana?

¹⁶ Nki endughu eli ña kara li nzo a Nzaami ya bityeghe?

Mu kuulu bihi, bihi-a-be lili nzo a Nzaami yi a mweẽ, ti bwunu a bu ólyele Nzaami ti:

«Me sa nkala ña kara li bo,
ya me sa kabulungye ya bo.
Me sa nkala Nzaami a bo,
ya bo sa bakala baara ba me.»

¹⁷ Me mu obo Mfumu ályele ti:

«Lipala ña kara li bo,
ya likaghaba ya bo.
Ka libyeme elogho ki esunumu o,
ya me sa ngyagha be.

¹⁸ Me sa nkala Taara a be,
ya be sa likala baana ba me ba babaghala ya
ba bakaha*.»

Obo me bu olyele Mfumu Nzaami Nga-a-Mpwũ.

* **6:18 6.18** Litala mu bitsulu 16 tee 18: e. 16 Bun 26.12; Edze 37.27; e. 17 litala mu Edz 52.11; Edze 20.34; e. 18 litala mu 2 Sam 7.14; Edz 43.6.

7

¹ Bandughu ba me baba mukolo, buulu bihi lili a misiini mimi obo, litswe litsehebe manyuru ma bihi mu omaha mubviini wu a nyuru ya wu a mufulu, bu lisi kuulu ti bungili bukala bubu mukughu mu okagwa Nzaami budziri.

Esee e Poole

² Ligyighili bihi ebini munsa mikolo mi be. Bihi ka liisi mbwuru bubi o, bihi ka liibwihi nkana li mbwuru o, bihi ka liisalala busini bu mbwuru o.

³ Me ka ndyele obo mu osyeme be o, mu kuulu, nsomo me aandyele ti: Be lili mu mikolo mi bihi, ngu okala mu lipfu, ngu okala mu bumweẽ.

⁴ Me ndi a emiini ki elagha mu be. Me ndi a mutwunu wu alagha mu be. Me aandwulu mu mpama. Kunsu kimini li bihi lwohono, me ndi a esee ki elagha.

Poole mu etsulu e nsie kii Masedwane

⁵ Mu kuulu, mu matala ma líto bihi ku Masedwane, bihi ka líbagha si mana matala maa ogwumu o, lo bihi límono mpara yi mawa-mawa: Bikyini ku mbala, nzalamweẽ kunsu mikolo.

⁶ Lo Nzaami wu aakagwa mpama kundaa baara ba obwogho mikolo, aagwi bihi mpama mu ogya o Tite,

⁷ ya ka yini a mu ogya o nde o, lo si mu mpama yi ábagha nde kundaa be. Nde aalyele bihi dzyi li lilagha li lili a be mu ofirimonu me, bilili bi be, mbaa a dzyi li be mu okala me, me mu obo me aafirimbagha esee ki ebvulu bunene.

⁸ Ngu okala ti me aangwi be minyoõ mu mukaana wu ántswama nsono me be, lo me ka

ndi a manguo mu ndagha oyo o. Ngu okala ti me aandi a manguo, mu kuulu me aamono ti mukaana munde aagwi be minyoõ mu mana matala,

⁹ lo mu matala ma me ndi a esee. Ka mu nkooro a minyoõ mi be o, lo mu kuulu minyoõ mi be miisi ti be ligyiñi mayele. Mu kuulu be liinyoõ bwunu a bu ookadzyi Nzaami. Mu obo, bihi ka liisi be ndagha yimbi o.

¹⁰ Mu kuulu, minyoõ mii enzaami miikaburu ogyiñi mayele, ku ookabiri ku obvwughu ku baagwene okanyoõ, lo minyoõ mi nsie miikaburu lipfu.

¹¹ Mu obo, limono ati mandagha ma ookaburu minyoõ mii enzaami kundaa be: Okala a mbaa mu osala, okaluomo be a be kolokolo, okabihi bubi, okala a budziri, okala a nzala a omono me ku olagha, okala a dzyi li linene, okala a bukyini mu ofyeẽ bubi. Mu mandagha mwohono be liisuo ti be liikakala tse-tse mu ndagha oyo.

¹² Mu obo, kala ti me aansono be mukaana, ka oli mu nkooro a wu aakasa bubi o, bwunu we mu wu baasi bubi, lo mu osuo ña nkulu a beme, ña nkulu a Nzaami, mbaa yi lili a be mu bihi.

¹³ Me mu obo baagwi bihi mpama.

Na yulu a mpama oyo, bihi liifirimono esee ki ebvulu, bu liimono esee e Tite wuulu be bwohono liigwi mukolo a nde edzuunu.

¹⁴ Kala ti ña nkulu a nde me aansuo mana mutwunu mu be, me ka aamono budzwa mu ndagha oyo o. Ti bwunu a bu liikabili bihi ya be matala mwohono mu enganma, mandagha ma lili a bihi mutwunu mu be ña nkulu a Tite

maamonono si ti anga enganma.

¹⁵ Dzyi li nde mu be lili lilagha, na aakalibili nde mwee mu bintamana bi be bwohonono, mu kuulu be libwana a nde mu budziri ya kunsu enkwughu.

¹⁶ Me ndi a esee mu osa kana mu be mu mandagha mwohonono.

8

Mpama mu ogyighili otolo bikaba

¹ Bandughu mu kana, bihi lidzyi olyele be bu oosuo Nzaami bwehe bu nde kundaa Mabwunu ma Nzaami mama etsulu e nsie kii Masedwane.

² Ngu okala ti mpara yi alagha yiisohobo mabwunu mamu kunsu bigyele, lo esee e bo ki ebvulu ya buwele bu bo bubu mpini, biipughulu mu busini bu kaba li bo.

³ Me ndi mpughulu mu ndagha yi: Bwunu a bu oli libagha li bo, bo baagwi mu waa li bomu, mu eteese ki ebvulu libagha li bo.

⁴ Bo baabwono bihi ya epini mu ogwa bo bwehe bu osomo mu esala kii obaha baara ba Nzaami.

⁵ Bo baagyighili ku oluru eteese ki liikatsimi bihi. Bo baatswama ogwa bumwee bu bo kundaa Mfumu, na nseele kundaa bihi, mu waa li Nzaami.

⁶ Me mu obo bihi liigwi Tite mpama, mpaala nde amana esala kii bwehe ki kundaa be, bwunu a bu abaana nde kye.

⁷ Lo, bwunu a bu lili a be mandagha mwohonono ku olagha, kana, mbiili yi mbwe, ligyahaba, mbaa yi mawa-mawa ya dzyi li lili a be mu bihi. Likala si a kaba li lilagha mu libaha li.

⁸ Me ka ngwi be litumu o, lo me ndyele be obo mu nkooro a mbaa a babake, mpaala bagyeele enganma e dzyi li be.

⁹ Mu kuulu be lisoolo bwehe bu Mfumu a bihi Yiisu-Kriste, nde wu áali esini, nde ákighiri muwele mu nkooro a be, mpaala mu buwele bu nde be likala bisini.

¹⁰ Me ngwi be etsimi e me mu ndagha oyo: Oli ndaana kundaa be, be baala obaana mubvu wu aaluru liili baara baba nsomo mu otolo bikaba bibye. Ka yini a mu otolo bikaba bibye o, lo ya ogwolo munkaana wu otolo bye.

¹¹ Obo me buulu mu matala ma, limana esala ekye, mpaala mandagha ma liigyighili be bwunu a bu oli libagha li be, makala embe-embe ya mbaa a waa li be.

¹² Mu kuulu, ña baakagwa mu mukolo mumõ, Nzaami aakakihi ekaba ekye, ti bwunu a bu oli libagha li lili a lo, lo ka li ligwene a lo o.

¹³ Mu kuulu, ka badzyi osohobo be kunsá kimini mu ogwa babake libaha o, lo mu osa kuulu ti baara bwohono bakala embe.

¹⁴ Mu matala ma, bilogho bi lili a be bi bibvulu, sa bibaha ba bali kunsá magweene, mpaala ña akala liikala be kunsá magweene, bi baakala a bo bi bibvulu sa bibaha be, mpaala okala embe mu baara bwohono,

¹⁵ bwunu a bu básono ti: «Munde wu áali a bilogho bilagha, ka áli a bi biluru o, ya munde wu áali a ndaama ka ágweene a elogho o».

Tite ya bandughu ba nde baba midzye

¹⁶ Litswe libvurulu matuono kundaa Nzaami mu nkooro a mbaa yi aalo nde mu mukolo a Tite, mbaa yini oyo yi lili a bihi mu be.

¹⁷ Mu kuulu nde aakihi ya mbaa yi alagha ndagha yi liisuo bihi nde, ya me mu waa li ndeme nde aagyi kundaa be.

¹⁸ Emō ya nde, bihi liigweghe ndughu mu kana wu ookagwa Mabwunu ma Nzaami masyighi mu nkooro a esala nde mu Nsia yi Mbwe.

¹⁹ Na yulu oŋo, Mabwunu ma Nzaami maa-suolo nde mu okala ndughu a bihi wu midzye, mu esala kii bwehe ki lili mu okabulusala bihi, mu nkooro a nsia a Mfumu ndeme ya mu osuo bumpughulu bu mbaa a bihi.

²⁰ Bihi ka lidzyi o ti baara babagha bihi epfwumu mu mi mitala esala ki baagwi bihi kii otolo bikaba bi bilagha bibye.

²¹ Mu kuulu bihi liikadzyi ogyighili mandagha ma mabwe, ka yini a na busu bu Mfumu o, lo na nkulu a baara bwohono si.

²² Bihi liigweghe ya bo ndughu a bihi mu kana, munde wuulu mu mansa malagha, bihi liigyelee nde mu omono bu oli mbaa a nde, ya mu sa li yo yiibvulu, buulu nde li a kana li lilagha mu be.

²³ Mu obo, mu mi mitala Tite, nde li ndughu a me wu midzye ya nganda a me wu esala kundaa be. Lo bandughu ba bihi mu kana bali bantumu ba Mabwunu ma Nzaami, nsia a Kriste.

²⁴ Me mu obo, na nkulu a mabwunu ma Nzaami, lisuo bo ti be lidzyi bo, ya ti mutwunu a bihi mu be ka li wu a bwunu o.

9

Litumu mu bikaba bi baatolo

¹ Mu mi mitala ndagha yi ogwa libaha kundaa baara ba Nzaami, me ka aamono mupfunu mu osono be o.

² Me nsoolo mukolo mbaa a be mu ndagha yii obaha baara ba Nzaami, ya me ndi a mutwunu mu nde ŋa nkulu a basi Masedwane. Me aandyele bo ti bandughu mu kana ba bali ku etsulu e nsie kii Akayi báli mukughu mu ogwa libaha obaana mbvulu wu aaluru, ya mbaa a be mu ogwa libaha yiigwi baara balagha mpama.

³ Lo me aangweghe be bandughu mu kana mpaala mutwunu wu lili a bihi mu nkooro a be anyaa okala wu a bwunu mu ndagha oyo, ya be likala baba mukughu, bwunu a bu aandyele me yo.

⁴ Me ndi a nzalamweẽ ti kala basi Masedwane ba baagya ya me ya bamono ti be ka lili mukughu o, bihi sa likpa budzwa mu nkooro a emiini ki liisi bihi mu be, behe si sa likpa budzwa.

⁵ Me mu obo me aamono mupfunu mu ogweghe bandughu mu kana ba baatswama ku nkulu a bihi, mpaala babvughu bikaba bi liisiini a be bihi, mpaala libaha lilo likala ti anga ekaba ki baagwi mu mukolo mumõ, lo ka mu mikolo myele o.

⁶ Lisoolo ti, nswe mbwuru wu aakunu ku osala, sa atolo si ku osala, ya wu aakunu ku olagha, sa atolo si ku olagha.

⁷ Nyaã nswe mbwuru agwa bwunu a bu aagwaa nde mu mukolo a nde, gwene a minyoõ bwunu we mu ku baakwighi nde. Mu kulu «Nzaami aakadzyi mbwuru wu aakagwa mu esee».

⁸ Ya Nzaami li a lileene mu olwuhu be mu bwehe bubu mawa-mawa, mpaala mu matala mwohono be likakala a byehene bi bikughu, ya be lifirikala a bye bi bilagha, mu okagyighili myehene mi mibwe.

⁹ Bwunu a bu básono ti:
«Nde aakakaba, nde aakagwa kundaa bawele,
bunsumu bu nde buli bubu mibvu ya
mibvu.»

¹⁰ Ankoho, Nzaami wu aakagwa «mburu kundaa mukunu ya wu aakagwa bi-odza», sa agwa behe si mburu, sa asa ti yo yiburunu, ya sa asa ti bimburu bi bunsumu bu be bikulu.

¹¹ Mu obo, be sa likala bisini mu mandagha mwohono, mpaala matala mwohono be likagwa bikaba bibi mawa-mawa. Ya, bwohono ba baagyagha bikaba bi be, mu nzili a bihi, sa bakabvurulu matuono kundaa Nzaami.

¹² Mu kuulu esala kii ogwa bikaba ki, ka eegwa yini a libaha kundaa baara ba Nzaami o, lo kye sa esa si kuulu baara babvurulu matuono malagha kundaa Nzaami.

¹³ Bu bamono mupfunu a esala ki, bo sa basyighi Nzaami mu nkooro a bintamana bi liikasuo be ŋa nkulu a Nsia a Kriste yi Mbwe, ŋa nkulu a baara bwohono, ya mu libaha li liikaba be busini bu be emõ ya bo, ya baara bwohono.

¹⁴ Mu dzyi li lilagha li bali a bo mu be, bo baakasamana mu be mu nkooro a bwehe bubu bvulu olagha bu oogwi be Nzaami.

¹⁵ Matuono kundaa Nzaami mu nkooro a ekaba e nde kiili baara ka bakughu ogwa mambaala ma kye o!

10

Poole kala esala e nde

¹ Me Poole, me ngwi be mpama mu edzuunu ya bubwe bu Kriste, me wu ookalyele baara ti, ka ndi a bukyini ŋa mihi mi be o, lo aakankala a kaha li lilagha ŋa aakankala me la ya be.

² Mu obo, me mbuono, ka litsiini me mu okala a kaha ŋa aangya me kundaa be, ti bwunu a bu aansa me kundaa baara ba baakatsimi ti bihi liikadzyara mu embwuru.

³ Mu enganŋa, bihi lili baara, lo bihi ka li-ikadzwana mu embwuru o.

⁴ Mu kuulu, bidzwana bi liikasalala bihi mu odzwana mamvulu ka bili bii embwuru o. Lo bye bili a lileene mu Nzaami, mu otsala bibagha bibi mpini bi bili bitsimi bibi mpya.

⁵ Ya mu otsala masyighi mwohono ma maakatemene ligyhaba li Nzaami ngangala. Ya bihi liikagwolo bitsimi byehene mu obiri bye mu okala a bintamana mu litumu li Kriste.

⁶ Bihi lili si yeelee mu osyeme baara bwohono ba baakabihi litumu, mu matala ma ookala bintamana bi be mukughu.

⁷ Litala mandagha bwunu a bu mali! Kala ti mbwuru li a kana ti nde li wu a Kriste, nyaã nde akwara si ndagha yi: Kala ti nde li wu a Kriste, bihi si lili baba Kriste!

⁸ Mu obo, me nkughu okala a mutwunu wu alagha mu emfumu ki oogwi bihi Mfumu, mu osa ti kana li be likulu, lo ka mu obwihi lo o. Me ka mono budzwa mu ndagha oyo o.

⁹ Me ka ndzyi omonono ti anga mbwuru wu li mu okagwa be nzalamweẽ mu mikaana mi me o.

¹⁰ Mu kuulu, baakalyele ti mikaana mi mili a mandagha mama kubu ya mama mpini. Lo mu matala ma aakakala ndeme ŋa nkulu a bihi, nde ka aakakala a mpini o, ya mandagha ma nde ka maakakala a mubwughu o.

¹¹ Nyaã ti mbwuru wu aakabili obo akwara ndagha yi: Bwunu a bu liikabili bihi mu mikaana ŋa lili bihi la, bwunu obo si bihi liikala mu bigyighili bi bihi ŋa nkulu a be.

¹² Mu obo, bihi ka likala a kaha lili osagha okala embe bwunu we lili ofaana ya baara babake, ba baakakala a masyighi mu bomo o. Bo bu baakagwolo efaana kii bomo mu ogyeele bo-a-bo, bo bali biwulu.

¹³ Bihi ngu baala ka likala a mutwunu mu eteese ki eluru o. Lo bihi lili mu okasa mutwunu yini a mu milili mii esala ki ógwi bihi Nzaami, ki eesi ti bihi liyato tee kundaa be.

¹⁴ Mu obo bihi ka lili mu okaluru milili mi esala e bihi o, ti anga bihi ka liigyti tee kundaa be o. Mu kuulu, bihi lili baara baba nsomo ba bayabiri be Nsia yi Mbwe yi a Kriste.

¹⁵ Bihi ka lili a mutwunu wu luru mu bisala bi baara bakimi o. Lo kala ti kana li be likulu, bihi sa likala a emiini mu ofirikala baara ba banene ŋa kara li be mu esala e bihi,

¹⁶ bu litsala Nsia yi Mbwe mu bitsulu bi mansie bi bili la ya be, gwene okala a mutwunu mu bisala bi baara bakimi, mu bibini bi ógweghe bo Nzaami.

¹⁷ Ti bwunu a bu básono ti: «Nyaã ti mbwuru wu aasa mutwunu, asa mutwunu a nde mu Mfumu!»

¹⁸ Mu kuulu, ka baakakihi mbwuru wu li a

masyighi mu nyuru a ndeme o, lo munde wu aakabagha masyighi kundaa Mfumu.

11

Poole gyehe baara mu baluo baba mpya

¹ Me ndzyi ti be likunju mana lala li me. Mu nganma, likunju me!

² Mu kuulu, me aakansa be ebaa ki eekafa kundaa Nzaami ndeme. Me aangwolo bilyimi bi mabala ma be kundaa mulumu yini a mumõ, mu osuo be kundaa Kriste. Me ndzyi osuo be kundaa nde ti anga bu baakasuo mutughu wu munkyini ya wu a tse-tse.

³ Lo bwunu a bu ópfiiri ntaala Ebve mu bintwaã bi nde, me ndi a nzalamweẽ ti bapfiiri behe si. Me ka andzyi o ti bitsimi bi be bikighiri bi bibi ya bikaghaba ya bubwe ya butse-tse ña nkulu a Kriste.

⁴ Mu kuulu, kala ti mbwuru yaluo be Yiisu mukimi ña yulu a munde wu líluo bihi be, be liikakunju nde. Be liikakunju si ogyagha mufulu mukimi ña yulu a munde wu lígyagha be, bwunu we Nsia yi Mbwe nkimi ña yulu a yi lígyagha be.

⁵ Lo me bu ntsimi ti babo ba liikata be «bantumu ba banene», ka babvulu me mu ndagha si mō o.

⁶ Kala ti me ka ndi wu bátsyaha mu mi mitala liteere li obili o, lo mu mi mitala ligyahaba li mandagha ma Nzaami, me ndi wu bátsyaha. Bihi áli liisuo be mwohonon ma mō epankala, mu nswe matala.

⁷ Me lisumu aansii bu aankughulu me ña nkulu a be mpaala me nseene be mu yulu, ña aakanduo

me be Nsia yi Mbwe yi a Nzaami gwene a oluomo be nzi?

⁸ Me ka aansì bubi bu aankihi mufuru a mabwunu makimi, mpaala me nsalala nde mu obaha be.

⁹ Ya mu matala ma aandi me kundaa be, me ka aanduomo mbwuru mu ogwa me libaha li aakankala a me nzala a lo o. Mu kuulu bandughu mu kana ba baafi ku etsulu e nsie kii Masedwane, baayabiri me bilogho byehene bi aandi a me nzala bye. Ya mu mandagha mwohonon, me aambihi okala leme kundaa be, ya me sa nsa mukama mu okagyighili ndagha oyo.

¹⁰ Mu enganma e Kriste ki eli mu me, ka oli a mbwuru mu etsulu e nsie kii Akayi wu aalighi me mu okala a mutwunu mu ndagha oyo o!

¹¹ Mu emakye me ndyele obo? Mu kuulu me ka aakandzyi be o? Nzaami soolo ti me ndzyi be!

¹² Mandagha ma ndi mu okagyighili me, me sa firingyighili mo, mpaala me nyaã ogwa nzili kundaa ba badzyi omonono ti bo bali nsihi ya bihi, mu mandagha ma baakasa bo mutwunu.

¹³ Baara baba obo bali bantumumu baba mpya, basala baba emfiri-a-mpya ba baakamonono ti bo bali bantumumu ba Kriste.

¹⁴ Ndagha oyo ka yili ndagha yi a misimi o, mu kuulu Satana ndeme aakamonono ti ngye-yulu wu otsyeme.

¹⁵ Ka yili ndagha yi a okinjimi o, kala ti basala ba Satana baakamonono ti anga basala baba bunsumu. Masini ma bo sa makala bwunu a bu oli bigyighili bi bo.

Mpara yi ókunu ntumu Poole

¹⁶ Me firindyele yo, mbwuru anyaa otsimi ti me ndi nga-a-lala. Kala ti be likihi ti me ndi nga-a-lala, lo linyaã kuulu ti mehe si nkala a mana masyighi!

¹⁷ Mandagha ma aandyele me, me ka aandyele mo ti bu oli dzyi li Mfumu o. Lo me sa mbili ti anga nga-a-lala, ya me ndi a kana mu obagha ndagha yi aankala a me masyighi.

¹⁸ Mu kuulu baara balagha baakabulusa masyighi mu mandagha mama embwuru, mehe si sa nkala a masyighi.

¹⁹ Be ba libvulu a mayele, be liikakuṇu banga-a-lala mu bunyanyaã!

²⁰ Mu kuulu be liikakuṇu ti basa be bankana, basalala busini bu be, bagwohono bilogho byehene bi lili a be, bakatsaala be, bakakaha be ku edzili!

²¹ Me ndi a budzwa mu olyele be mandagha ma: Oli mu omonono ti bihi-a-be ka lili a mpini o.

Lo kala ti mbwuru li a kaha lili ogyighili ndagha, mehe si ndi a kaha lilo! Me ndi mu obili ti anga nga-a-lala.

²² Bo ba-Eebere bali? Mehe si ndi mu-Eebere! Bo basi Isarayelee bali? Mehe si ndi musi Isarayelee! Bo baba musyi a dzumu li Abarahame bali? Mehe si ndi mu musyi a dzumu li Abarahame!

²³ Bo basala ba Kriste bali? Me ndi mu obili ti anga nga-a-lala, me mbvulu bo! Mu bisala bibi mpini, me mbvulu bo. Mu osomo boloko, me mbvulu bo. Mu nkubu, me mbvulu bo. Mu mi mitala nsihi yi lipfu, mansa malagha me aakaankpa.

²⁴ Mansa mataana, ba-Dzwife bákaha me nswa-nswa makwumu-matere ya wa (39).

²⁵ Mansa matere, bákaha me mangbala. Sa limō bákaha me mameē. Mansa matere bwara bu ándi me mu kara budzyama mu madza. Sa limō me áanduhu etsughu etsyini ya mpyibi nsyini mu kara a kara a mubu.

²⁶ Matala malagha, me áangyene midzye mu myili. Me áansomo kunsu nsihi yi a banzala, nsihi yi a bantwumu, nsihi yi a ba lili etswumu emō, nsihi yi a baala ka bali ba-Dzwife o, nsihi yi a bvulu, nsihi yi a syehe, nsihi yi a mubu, nsihi yi a bandughu mu kana baba mpya.

²⁷ Me aakasala ya aakamono mpara, aakakahala mihi, aakakolo nzala ya nyoro, aakakpa nzala, aakanma mpie ya aakankala mpene.

²⁸ Gwene otala mandagha ma masyili, ndagha yi li mu okamwehē me mpara nswe etsughu, me manguo mu Mabwunu ma Nzaami mwohonu.

²⁹ Nande aakolo ŋaala mehe si ka aankolo o? Nande baabwihi mu masumu, gwene a osa me mukolo mpara?

³⁰ Kala ti me mfaana osa masyighi, me sa nsa masyighi mu mi miikasuo ti me ka ndi a mpini o.

³¹ Nzaami, wu li Taara a Mfumu Yiisu, wu li wu liseme mu mibvu ya mibvu, soolo ti me ka ndi mu okapfiri o.

³² Ku Damase, mfumu a etsulu e nsie wu áali embala ki mukogho Aretase, átwulu bankyele mu minma mi bvulu lili Damase, mpaala basyimi me.

³³ Lo básurulu me munsa nkuru yi nene, mu etse ki éli mu ebagha kii mutele wu mula, ya me áambvwughu ŋa myaã mi nde.

12

Limono li Poole ya mandagha ma ósuo nde Mfumu

¹ Bunu, me mfaana okala a masyighi? Pele, ka oli a mupfunu o! Lo me ndzyi obili mu mi mitala mandagha ma ámono me mu limono ya mandagha mama ensweghe ma ósuo me Mfumu.

² Me nsoolo enduono e Kriste kiili, bamvulu kwumu ya bana (14) bamaaluru, Nzaami ágyene a nde ku nkara a Mayulu. Nde mu nyuru yi a musunu áli? Me ka nsoolo o. Nde ka áli mu nyuru yi a musunu o? Me ka nsoolo o. Lo Nzaami soolo.

³ Ya me nsoolo ti mbwuru munde, ngu okala ti áli mu nyuru a nde, bwunu we ka áli mu nyuru a nde o, me ka nsoolo, lo Nzaami soolo.

⁴ Mbwuru munde bágyene a nde ku paradise, ya nde ágyughu mandagha maala ka bakughu obagha bu baalyele o, mandagha maala mbwuru ka li a muswa mu ofirilyele mō o.

⁵ Me sa nkala a masyighi mu mbwuru wu obo, lo mu meme, me sa nkala a masyighi yini ña oosughu o mpini a me.

⁶ Kala ti me nzala a okala a masyighi, me ka kaankala nga-a-lala o, mu kuulu me yini a enganma kaandyele. Lo me aambihi osa obo, mpaala baara banyaã omono me mu eteese ki ebvulu mandagha ma baamono bo mu me, bwunu we mandagha ma baagyughu bo me mu obili.

⁷ Mu obo, mpaala me nyaã okala a liwagha mu mandagha mama misimi mama ensweghe ma ósuo me Nzaami, básohobo me nsiene munsa

nyuru, ngu ngye-yulu a Satana aakamwehẽ me mpara, mpaala me nyaã okala a liwagha.

⁸ Mansa matere me áambuono Mfumu mpaala amaha me mpara oyo.

⁹ Lo nde ályele me ti: «Bwehe bu me bukughu mu we, lileene li me liikamonono ña ookasughu mpini a we».

Mu obo, me sa kala a masyighi ma mabvulu mu matala ma ookasughu mpini a me, mpaala lileene li Kriste likala mu me.

¹⁰ Me mu obo me aankamono esee mu matala ma ookasughu mpini a me, mu bitughu, mu mpara, mu kimini li ookamwehẽ bihi baara ya mu nzalamweẽ, mu nkooro a Kriste. Mu kuulu, me mu matala ma ookasughu mpini a me, me aakankala a makpa.

Manguo ma Poole mu basi Korente

¹¹ Me ndi mu okabili ti anga nga-a-lala. Me be liitsiini me mu obili obo! Mu kuulu, me be liikaabili mu osuo bubwe bu me, lo ka meme o. Ngu okala ti me ndi mbwuru wu a bwunu, bantum ba baakamonono ti bo bali baara ba banene, ka babvulu me mu ndagha si mō o.

¹² Bilyimi bi biikasuo ti mbwuru li ntumu bi-imonono ña kara li be: Okuru mukolo mu biyeele, bilyimi bibi okinjimi, bigyighili bibi lileene ya bimaã.

¹³ Nki ndagha me ángyighili mu mabwunu ma Nzaami, yi aangwene ogyighili me kundaa be? Ndagha yi nsolo me yini a ti me ka aakankala leme kundaa be o. Lisa me kolokolo kala ti me bubi aansi mu ndagha oyo!

¹⁴ Li me sa li litere li ndi me mukughu mu ogya kundaa be, ya me ka ankala leme kundaa be o. Mu kuulu me nzala a be ndi a yo, lo ka bilogho bi be me ndi a nzala a bye o. Mu enganma, ka oli baana bafaana otwulu bilogho mu libee mu nkooro a biburu bi bo o, lo biburu bifaana otwulu bilogho mu libee mu nkooro a baana ba bo.

¹⁵ Me ngu wuulu sa nsalala nzi a me yohono mu esee mu nkooro a be, ya sa ngwa laama li me mu nkooro a be. Kala ti me ndzyi be ku olagha, be yini a ku osala liidzyi me?

¹⁶ Mu enganma, lisoolo ti me ka aandi leme kundaa be o! Lo baara babake bali mu okalyele ti me ndi nga-a-bintwaã, me aambagha be mu mayele ma mabi.

¹⁷ Bunu, mu baara ba aangweghe me be, oli a mbwuru wu aagwolo mu nkwumu a me bilogho bi be mu mayele ma mabi?

¹⁸ Me aangwi Tite mpama mu ogye kundaa be. Ya me aangweghe ndughu mu kana mumõ ya nde. Bunu, Tite bilogho bi be aagwolo mu mayele ma mabi? Bihi a nde ka liikakala a bitsimi bimõ o? Bihi a nde ka liikadzyara mu nzili mõ o?

¹⁹ Obaana mana matala, be bu lili mu okatsimi ti bihi manyuru ma bihi lili mu okakala ña nkulu a be? Pele, bihi me ña busu bu Nzaami, mu Kriste, lili mu okabili. Ya bandughu ba me baba mukolo, mandagha mwohono ma liikalyele ya liikagyighili bihi me mu nkooro a otwu kana li be.

²⁰ Mu kuulu me ndi a nzalamweẽ ti ña aangya me kundaa be, me ka ayambwana be bwunu a bu ndzyi me ti be likala o, ya behe si linyaã

omono me ti bwunu a bu lidzyi be ti me nkala. Me ndi a nzalamweẽ ti ɲa kara li be okala a mumbanana, ebaa, mankehe, embagha, makuhu mu banganda, embili-a-mbili, mubili a nyuru, yaghala.

²¹ Me ndi si a nzalamweẽ ti ɲa aangya me kundaa be, Nzaami afiritwuhu me bupfiri mu nkooro a be, ya me ndili mu nkooro a baara bal-
agha, ba bátswama osa masumu mu matala ma makulu, ya ba baagwene ogyinji mayele mu onyaã mandagha ma bátswama okasa bo: mandagha mama osunumu, esighi ya enkwunu.

13

Mingyehe mimi masini ya mamboro

¹ Li me sa lili tere li aagya me kundaa be. Ti bu básono: «Mu otsyiri nswe ndagha, bafaana ogyughu bampughulu buolo bwunu we batere.»

² Mu matala ma ándi me ya be mu sa lili gyolo, me ámaandyele yo, ya me firindyele yo lolo mu matala maala me ka ndi ya be o. Me firindyele kundaa ba bátswama osa masumu, bumõ si kundaa babake ti: Kala me yambvughuru mu oyamono be, me ka amono mbwuru nyĩ o.

³ Mu kuulu be lili mu okasagha elyimi ki eesuo ti Kriste aakabili mu me. Nde wuulu ka agwene a mpini kundaa be o, lo nde li a lileene ɲa kara li be.

⁴ Mu kuulu, bákomo nde ɲa kuruwa mu matala ma osughu mpini a nde, lo nde li mweẽ mu lileene li Nzaami. Ya bihi si lili ba bagwene a

mpini emõ ya nde, lo mu nkooro a be bihi sa likala mweẽ emõ ya nde mu lileene li Nzaami.

⁵ Ligyelee manyuru ma be beme mu omono kala ti be lili mu kana. Likeene mikolo mi be beme. Be ka liikihi o ti Yiisu-Kriste li mu be? Kala ti ogyeele ku liigyele be manyuru ma be oli kuu mpya, lo be áyi liibwi.

⁶ Mu enganma me ndi a emiini ti be sa likihi ti bihi ka liibwi o.

⁷ Lo bihi liikabuono Nzaami mpaala be linyaã ogyighili ndagha yi mbi. Ka mu kuulu ti bihi limonono ti bihi lilughulu, lo mu kuulu ti be likasa bubwe, ngu okala ti bihi lili mu okamonono ti ka liibwi o.

⁸ Mu kuulu bihi ka lili a lileene li otemene a enganma nsumu o. Lo bihi yini enganma likughu osalala.

⁹ Bihi, bihi liikakala a esee ki elagha nswe matala ma ookasughu mpini a bihi. Lo be, be lili a makpa. Bihi likasamana mpaala be likala baara ba babvughuru mu nzili yimbwe.

¹⁰ Me mu obo, me bu ndi nkini la ya be, me nsono be mandagha ma mpaala mu matala ma akala aangya me kundaa be, me nyaã osyeme be mu ebaghala mu litumu li ógwi me Mfumu. Litumu lilo ka lili mu kuulu me ntsala kana li be o, lo mu kuulu me ntwu lo.

¹¹ Bandughu ba me mu kana, mu omana mukaana a me, likakala mu esee, likasagha okala baara ba babvughuru mu nzili yimbwe, likagwa be a be mpama, likakala a bitsimi bimõ, likakala mu edzuunu, ya Nzaami wu a dzyi ya wu edzuunu sa akala ya be.

¹² Ligwihini a mamboro be a be mu dzyi ti bu ofaana ku baara ba Nzaami. Baara ba Nzaami bwohono bagwi be mboro.

¹³ Nyaã bwehe bu Mfumu Yiisu-Kriste, dzyi li Nzaami ya bumõ bu Mufulu a Ngili, bikala ya be bwohono!

Teke Sud-Ouest

Teke-Tyee: Teke Sud-Ouest (New Testament)

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Teke-Tyee)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

6f558581-83f7-55dd-acef-3d682f6a705d